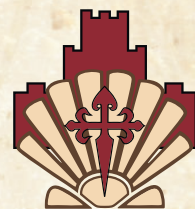

LĘBORSKIE STOWARZYSZENIE
ŚW. JAKUBA APOSTOŁA

ŚWIĘTY JAKUB PATRONEM LĘBORKA

Jubileusz Dwudziestolecia

SANKTUARIUM ŚW. JAKUBA
— LĘBORK —

20 PATRONATU
LAT

LĘBORK

1998 - 2018

Św. Jakub Starszy Apostoł

nasz patron...

„Po sześciu dniach Jezus wziął z sobą Piotra, Jakuba i Jana i zaprowadził ich samych osobno na górę wysoką. Tam przemienił się wobec nich.“

Mk 9, 2

Św. Jakub był świadkiem objawienia się Chwały Jezusa. Ale na Górze Tabor był tylko obserwatorem. Po Zmartwychwstaniu i Zesłaniu Ducha Świętego stał się świadkiem i misjonarzem Żywego Jezusa. Św. Jakub Starszy Apostoł od 20 lat jest patronem Miasta Lęborka. On nie tylko obserwuje drogi i decyzje naszego życia, naszego Miasta – ale duchowo jest obecny, wspiera i wstawia się za każdym z nas.

Świętowanie 20-lecia patronatu, to dobry czas, aby Uczeń Jezusa, na wzór swego Mistrza, zatrzymał się i wszedł na górę wysoką – na swoją Compostelę, na spotkanie z Żywym Bogiem. Tam otrzymamy potrzebne siły na drogę codziennej pielgrzymki.

Św. Jakubie Apostole, przyjacielu Jezusa, dziękujemy Bogu za Ciebie. Św. Jakubie, zbliżaj mnie do Boga, ucz mnie Miłości, otwieraj na drugiego człowieka, abym budował jedność chrześcijańskiej Europy.

„Po sześciu dniach Jezus wziął z sobą Piotra, Jakuba i Jana i zaprowadził ich samych osobno na górę wysoką. Tam przemienił się wobec nich.“

[Mk 9, 2]

Drodzy mieszkańcy!

Mija 20 lat od ustanowienia św. Jakuba Apostoła patronem naszego miasta. Było to wielkie wydarzenie i głębokie przeżycie dla wszystkich lęborczan. Czuliśmy się zaszczytzeni i wyróżnieni, że nasze miasto zostało oddane pod opiekę Świętego, który od stuleci związany był z Lęborkiem – jako patron kościoła, odbywały się też tutaj jarmarki jakubowe. Od kilku lat reaktywowana została Pomorska Droga św. Jakuba, na trasie której leży Lębork.

Postać św. Jakuba jako patrona jest ważnym elementem, jednoczącym całą lęborską społeczność. Lęborskie Dni Jakubowe to święto jedności i manifestacja poczucia wspólnoty nas wszystkich. Cieszę się z tego, a także z naszej tradycji corocznych Lęborskich Dni Jakubowych, które łączą klimat zabawy i pikniku z elementami bardziej duchowymi.

Wszystkim uczestnikom tegorocznych Lęborskich Dni Jakubowych życzę radości w świętowaniu i wspaniałej zabawy.

Witold Namyślak

Burmistrz Miasta Lęborka

Ustanowienie św. Jakuba Ap. patronem Lęborka

Zamysł oddania całego miasta Lęborka pod opiekę duchową św. Jakuba Apostoła, zaproponował w październiku 1996 roku o. Wiesław Przybysz. Stało się to podczas podsumowania przebiegu I Jarmarku Odpustowego.

O. Wiesław był pod wrażeniem uroczystości obchodów odpustowych św. Jana Chrzciciela - patrona Florencji - w które zaangażowane były różne środowiska, praktycznie wszyscy florentczycy.

Propozycja o. Wiesława, od lata 1996 r. nowego proboszcza i gwardiana lęborskiego klasztoru franciszkańskiego, spotkała się z akceptacją zawiązanego jesienią 1995 r. Społecznego Komitetu Organizacyjnego Jarmarków Odpustowych św. Jakuba Ap., któremu przewodniczył Ryszard Went. Uznano, że św. Jakub Ap. jako patron Lęborka pomoże zintegrować lęborczan, bez względu na to skąd się wywodzą, jakich są przekonani politycznych lub religijnych. Jako motto przyszłego patronatu przyjęto hasło: **JEDNOŚĆ W RÓŻNORODNOŚCI**.

Społeczny Komitet Organizacyjny, w porozumieniu z o. proboszczem, starał się dotrzeć z inicjatywą patronatu do jak największej liczby mieszkańców i zorganizowanych środowisk. Podczas II Jarmarku Odpustowego w lipcu 1997 roku zorganizowano zbieranie anonimowych ankiet od lęborczan z trzema pytaniami:

Czy uważasz, że potrzebny jest patron dla miasta Lęborka?

*Czy chciałbyś, aby patronem Lęborka był św. Jakub Ap.?
Jeśli nie św. Jakub Ap., to kto? (krótko uzasadnij)*

Ankiety oddało 1648 osób, z czego 1624 były ważne. Wszyscy jednoznacznie poparli potrzebę ustanowienia patrona Lęborka i zaakceptowali osobę św. Jakuba. Nie było propozycji innej postaci na patrona. Spośród uczestników ankiety blisko połowa pochodziła spoza parafii św. Jakuba Ap.

10 grudnia 1997 roku o. W. Przybysz wystąpił w imieniu parafii św. Jakuba Ap. oraz oo. Franciszkanów w Lęborku do wszystkich przedstawicielstw partii politycznych, działających na terenie Lęborka oraz do znaczących organizacji społecznych, skupiających lęborczan, z prośbą o opinię w sprawie zamiaru ogłoszenia św. Jakuba Ap. patronem Lęborka. Wszystkie partie i organizacje jednoznacznie wypowiedziały się za ustanowieniem proponowanego patronatu nad miastem, co potwierdzili ich ówcześni szefowie.

Były to:

Polskie Stronnictwo Ludowe - Witold Piórkowski,

Porozumienie Centrum - Zygmunt Szulc,

Ruch dla Rzeczypospolitej - Obóz Patriotyczny - Tadeusz Pęk,

Ruch Odbudowy Polski - Stanisław Naczek,

Ruch Społeczny Akcji Wyborczej Solidarność - Mirosław Siergiej,

Socjaldemokracja Rzeczypospolitej Polskiej - Jarosław Jędrzejewski,

Unia Wolności - Alicja Zajączkowska,

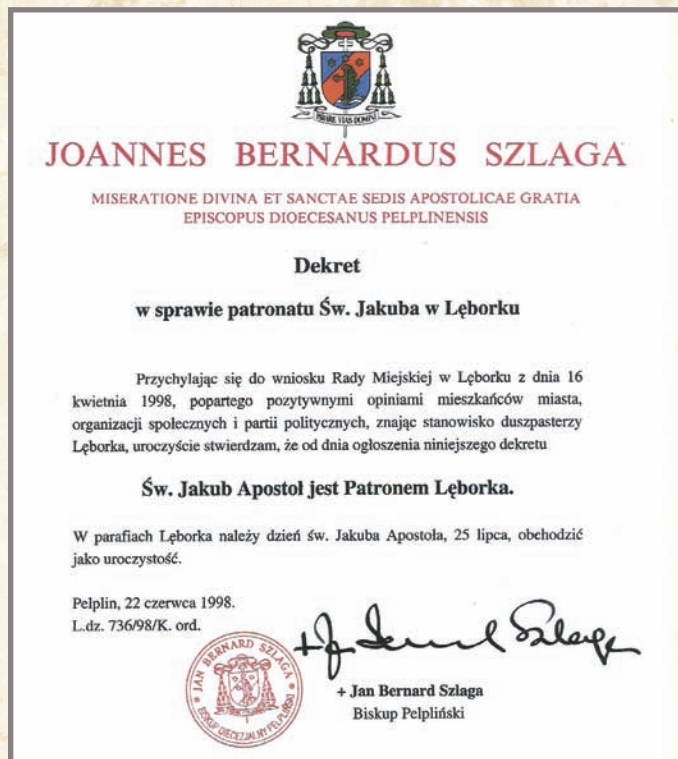
Zjednoczenie Chrześcijańsko - Narodowe - Edmund Głombiewski,

Akcja Katolicka przy Parafii NMP Królowej Polski - Danuta Mikołajczyk,
Cech Rzemiosł Różnych - Teresa Fabisiak,
Lęborski Klub Przedsiębiorców - Marek Stawski,
Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie - Franciszek Szczypior,
Kazimierz Naczka,
Związek Kombatantów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych - Jan Piekarski.

Zebrany materiał przekazano do Burmistrza i Rady Miejskiej, która **16 kwietnia 1998 r.** podjęła uchwałę z prośbą do Biskupa Diecezjalnego, aby ogłosić św. Jakuba Ap. patronem miasta Lęborka. **Biskup Jan Bernard Szlaga stosowny dekret podpisał 22 czerwca.** Został on odczytany 26 lipca 1998 roku podczas uroczystej sumy odpustowej na Placu Pokoju w Lęborku. Razem z Biskupem Diecezjalnym mszę św. koncelebrowali również bp Ignacy Jeż, ordynariusz diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej i jego bp pomocniczy Paweł Cieślak, a także o. Marian Kruszyłowicz – bp pomocniczy diecezji szczecińsko-kamienieckiej.

Wokół ołtarza polowego, z ogromnym wizerunkiem św. Jakuba w tle, zgromadziły się tłumy lęborczan i gości, na czele z wicepremierem Januszem Tomaszewskim, wojewodą gdańskim Tomaszem Sowińskim i wojewodą śląskim

Kazimierzem Kuzyniakiem.

Od początku przyjęto, że jarmark powinien mieć trzech współgospodarzy, którymi byli i są: Miasto Lębork (główny ciężar spraw techniczno-organizacyjnych całego Święta Patronalnego, organizator imprez świeckich), Parafia św. Jakuba i wspierające ją parafie lęborskie (dbanie o wymiar duchowy) oraz Społeczny Komitet Organizacyjny, który w 2001 roku przekształcił się w Lęborskie Stowarzyszenie św. Jakuba Apostoła (artykułowanie potrzeb mieszkańców oraz pilnowanie, aby była równowaga pomiędzy sacrum i profanum, aby prezentowane były różne środowiska i zachowano ciągłość przedsięwzięć wobec kadencyjności władz samorządowych i klasztornych).

Zgodnie z postanowieniem **Biskupa Diecezjalnego od 1998 roku dzień 25 lipca, dzień św. Jakuba Apostoła**, we wszystkich lęborskich parafiach stał się uroczystością w rozumieniu przepisów liturgicznych. Biskup potwierdził w ten sposób marzenia organizatorów, aby Święto Patronalne stało się także świętem całego Lęborka. U źródeł bowiem zabiegania o ustanowienia Patrona jest nadzieja, że Patron umocni pozytywne relacje pomiędzy ludźmi, upowszechni otwartość na obecność różnych kultur, języków, wyznań, doprowadzi do integracji ponad parafialnymi i dzielnicowymi podziałami.

Wciąż aktualne jest pragnienie wyrażone przez burmistrza Lęborka **Witolda Namysłaka** podczas uroczystości ogłoszenia św. Jakuba Apostoła patronem Lęborka, **„aby do Lęborka w lipcu na św. Jakuba przychodzili pielgrzymi, tak jak przychodzą do Santiago de Compostela, aby ten Wielki Apostoł jednoczył nas głoszonymi wartościami, aby pomagał nam odbudować jedność duchową i wzajemny szacunek, abyśmy umieli być Europejczykami, Polakami, lęborczanami, a nade wszystko ludźmi”**.

Aktualna jest też prośba zawarta w hymnie do św. Jakuba Ap. – Patrona Lęborka, autorstwa o. W. Przybysza, który po raz pierwszy został zaśpiewany 26 lipca 1998 roku:

**Pomóż nam budować jedność,
niweczyć wszelkie podziały.
Zło dobrem zawsze zwyciężać,
ludzi miłością obdarzać.**

Oby tak się stało!

Ekumeniczna Liturgia Słowa Bożego

Od samego początku przedstawiciele kościołów chrześcijańskich gromadzą się w czwartek, przed głównymi obchodami uroczystości ku czci św. Jakuba Ap., na wspólnej modlitwie za miasto i jego mieszkańców. Słowa Jezusa Chrystusa z ewangelii wg św. Jana: „Gdzie dwaj lub trzej gromadzą się w imię Moje, tam Ja jestem”, są źródłem wspólnej modlitwy. Nie bez przyczyny wybrano na ten dzień czwartek. W czwartek Jezus sprawował ze swoimi uczniami ostatnią wieczerzę, podczas której przemienił chleb i wino w swoje ciało i krew, które są pokarmem na życie wieczne oraz ustanowił sakrament kapłaństwa. Po wieczerzy, w Ogrodzie Oliwnym Jezus modlił się o jedność swoich uczniów oraz o to, aby nie utracił żadnego, którego dał Mu Ojciec.

Od 1999 roku nabożeństwo to gromadzi przedstawiciele kościoła: katolickiego obrządku rzymskiego z lęborskich parafii i greckokatolickiego obrządku bizantyjsko-ukraińskiego, ewangelicko-augsburskiego, polskokatolickiego,

prawosławnego oraz zielonościwkowego. W roku 2017 liturgii przewodniczyli bp Wiesław Śmigiel z kościoła katolickiego obrządku rzymskiego oraz bp Marcin Hintz z kościoła ewangelicko-augsburskiego.

Nabożeństwo poprzedzone jest Marszem Pokoju, trasa wiedzie od kaplicy ewangelicko-augsburskiej do kościoła św. Jakuba Ap. Marsz przechodzi głównymi ulicami miasta, na czele idą relikwie niesione przez Bractwo Jakubowe. Uczestniczą w nim mieszkańcy Lęborka, zaproszeni goście, pielgrzymi, duchowieństwo i władze.

Msza św. z liturgią słowa w języku kaszubskim

Od 1999 r. stałym punktem świętowania imienin Patrona Lęborka jest uroczysta msza św. z liturgią słowa w języku kaszubskim, odprawiana w sanktuarium św. Jakuba

o godz. 18 w sobotę poprzedzającą odpust. Celebryje ją ks. Marian Miotk, proboszcz z Gniewina, duszpasterz lęborskich Kaszubów. Oprawę muzyczną zapewnia kaszubski zespół regionalny „Levino”, czytania - członkowie lęborskiego oddziału Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego.

Obok lęborskiego sztandaru Zrzeszenia obecne są też „stanice” sąsiednich oddziałów ZKP ze Słupska, Sierakowic, Stężycy, Lini, Redy.

Po mszy św. w ogrodzie przyklasztornym organizowane jest wspólne biesiadowanie, od 2017 roku połączone z zabawą i śpiewami „na ludową nutę”.

Festiwal Muzyki Chrześcijańskiej – „Communio”

W religijny akcent Święta Miasta Lęborka wpisuje się Festiwal Muzyki Chrześcijańskiej „Communio”. Połączenie rytmów rocka, hip – hopu, popisów solistów, buduje nową wizję franciszkańskiej wspólnoty. Dzięki aprobacie mieszkańców i turystów fantasmagoria sceniczna przynosi się także na moment do sanktuarium św. Jakuba, gdzie w masywnych - gotyckich - murach przygotowujemy pokłosie konkursu literacko – plastycznego. Połączenie przedsięwzięcia ze scenkami teatralnymi i mistrzowską grą aktorską, uczniów PCE-ZSP, wnosi do lęborskiej kultury pierwiastki innowacji katolickiej. W 2004 roku, podczas festiwalu, wprowadzamy na scenę pochodnie, kolorowe materiały, a także świece, które rozdajemy wśród publiczności.

Burmistrz Miasta Lęborka – Pan Witold Namyślak, wspólnie z liderami zespołów chrześcijańskich, wypuszcza do nieba gołębie, co sprawia, że Plac Pokoju wyznacza nowe oblicze lęborskiej ziemi.

Uroczysta suma odpustowa

Uroczysta msza odpustowa jest centralnym punktem obchodów Lęborskich Dni Jakubowych w wymiarze duchowym. Gromadzi ona wielu mieszkańców Lęborka oraz pielgrzymów, którzy tego dnia pragną uroczystie celebrować święto patrona Lęborka, Jakuba Apostoła Starszego. Wydarzenie to ma miejsce w najbliższą niedzielę, przypadającą przed lub po 25 lipca. Co kilka lat, dzień 25 lipca wypada w niedzielę i wtedy dany rok obchodzony jest jako Rok Jakubowy.

Od 2010 roku, kiedy to 25 lipca w uroczystej asyście do kościoła parafialnego św. Jakuba Ap. zostały wprowadzone relikwie apostoła, które uzyskano z Rzymu, miejsce to stało się sanktuarium diecezjalnym diecezji pelplińskiej. W dekrete ustanawiającym sanktuarium bp Jan Bernard Szłaga napisał: „Niech to Sanktuarium promienieje łaskami wypraszany przemożnym orędownictwem św. Jakuba Apostoła Starszego”. Natomiast w dekrete o odpustach, który można uzyskać pod

zwykłymi warunkami: w każdą pierwszą niedzielę miesiąca, w kwietniu w dzień pielgrzymki rzemieślników, w dniach od 22 do 25 lipca (w triduum przed odpustem i uroczystość patronalną) oraz 20 października - dzień konsekracji kościoła, jest napisane: „Niech św. Jakub okaże się hojnym orędownikiem dla pielgrzymów, którzy w tym sanktuarium będą szukać pomocy, dobrej rady, nawrócenia, a nade wszystko będą pomnażać chwałę Bożą”.

Mszę poprzedza pielgrzymka uczestników uroczystości ulicami miasta. Na czele są niesione relikwie Jakuba przez Bractwo Jakubowe, które za cel przyjęło propagowanie jego kultu. Następnie, za Jakubem, podążają sztandary: wojska, służb mundurowych, rzemieślnicze, organizacji społecznych, zawodowych. W dalszej kolejności idą przedstawiciele delegacji – goście z różnych krajów Europy i świata w strojach ludowych, orkiestra dęta i werbliści, miejscowe zespoły w swoich strojach, rycerze, łucznicy, rzemieślnicy i przedsiębiorcy, mieszkańcy i pielgrzymi, duchowieństwo, władze krajowe i wojewódzkie, powiatowe i miejskie oraz wszyscy pozostali uczestnicy procesji.

W czasie mszy, wezwania modlitwy powszechnej zanoszone są do Boga Ojca w wielu językach, a w procesji ofiarniczej uczestniczą przedstawiciele wszystkich stanów.

Msza gromadzi wszystkich, którym bliski jest św. Jakub Apostoł Starszy i jego duchowość.

Stoiska handlowe

Stoiska handlowe i stoiska twórców ludowych od początku towarzyszą Lęborskim Dniom Jakubowym. Początki były skromne. Od 1996 r. do 1999 r. Jarmark Odpustowy odbywał się na ul. Basztowej i Pl. św. Jakuba. Były to przede wszystkim kiermasze twórców ludowych i wyrobów regionalnych. Od 2001 r. Jarmark Odpustowy, w którym uczestniczą handlowcy i twórcy ludowi, z roku na rok rozrasta się. Zaczęło się przy pl. Pokoju, a obecnie wystawcy i handlujący obejmują niemal całe śródmieście Lęborka.

Z inicjatywy Stowarzyszenia Twórców i Animatorów Kultury od 1999 r. odbywają się plenery malarskie artystów

nieprofesjonalnych, zwieńczone wystawą prac przy Pl. Pokoju. Kramy z najróżniejszymi artykułami, z wyrobami regionalnymi i pracami twórców ludowych tworzą odpustowy klimat Lęborskich Dni Jakubowych.

Ożywiona Staromiejska

Od jedenastu lat Lęborskie Centrum Kultury „Fregata” organizuje w ramach Lęborskich Dni Jakubowych działania pod hasłem „Ożywiona Staromiejska”. W swoich założeniach akcja ma przyciągnąć uczestników święta miasta na najbardziej reprezentacyjną ulicę Lęborka.

Projekt co roku obejmuje trzy dni wydarzeń na lęborskim deptaku z zabawami dla dzieci, koncertami zespołów ludowych, lokalnych grup muzycznych i innymi atrakcjami dla wszystkich, którzy w trakcie tych dni spacerują ulicą Staromiejską. Od sześciu lat nieodłącznym elementem

„Ożywionej Staromiejskiej” są uliczne przedstawienia teatralne dla najmłodszych widzów, które cieszą się ogromną popularnością. W tym roku, na wyraźną prośbę widzów, spektakle odbędą się zarówno w sobotę, jak i w niedzielę jarmarkową.

W historii „Ożywionej Staromiejskiej” przewinęły się dziesiątki wydarzeń, koncertów, warsztatów i innych działań artystycznych. W wyznaczonych miejscach pojawiali się animatorzy zabaw dla najmłodszych, można było np. zagrać w ulubioną grę planszową. To wszystko co roku sprawia, że Staromiejska „żyje” nie tylko dzięki stoiskom handlowym, ale także dzięki działaniom kulturalnym.

Międzynarodowe Spotkania z Folklorem - MUZYKA REGIONÓW

Od początku lęborskiemu świętu towarzyszą zespoły regionalne. Najpierw w bloku „Muzyka Regionu”, a od 2006 roku w bloku Międzynarodowe Spotkania z Folklorem

- „Muzyka Regionów”. Początkowo na scenie prezentowały się zespoły z różnych stron Kaszub. Z czasem zaproszenie na koncerty przyjęły zespoły ukraińskie, zespół lęborskiego oddziału mniejszości niemieckiej, zespoły z południa Polski, a potem zespoły zagraniczne.

Impreza ma wielu sympatyków i stanowi atrakcję dla mieszkańców Lęborka oraz przebywających tu turystów. Od lat jest znakomitą okazją do poznania, ciągle żywej, kultury ludowej różnych regionów Polski i świata oraz promowania kultury naszego regionu, wymiany doświadczeń między zespołami folklorystycznymi, a także nawiązywania współpracy i przyjaźni.

Na lęborskiej scenie koncertowały m. in. zespoły z Luksemburga, Węgier, Serbii, Czech, Czarnogóry, Turcji, Macedonii, Niemiec (Środkowa Frankonia), Słowacji, Ukrainy, Białorusi, Bośni i Hercegowiny. W tym roku po raz pierwszy wystąpią zespoły z Litwy i Rumunii.

W ciągu tych wszystkich lat mogliśmy podziwiać zespoły: z Lęborka Lewino, Zespół Pieśni i Tańca Ziemia Lęborska, Frantówka - folklor kaszubski, Biedronki - folklor niemiecki oraz Switanok - folklor ukraiński; kaszubskie: Jurczy, Dębogórsczi kwiótczi, Sierakowice, Chmielanie, Stolem, Purtce, Kaszëbskô Rodzëzna, Koleczkowanie, Niezabùtctzi z Bukowiny i Stężycy, Nasze strone, Redzanie, Kościerzyna, Kaszubianki, Remusowe Skrzate, Bazuny, Przodkowanie, Krëbanë, Mareszci i Skrzaty z Cewic, Kapela Bas, Ziemia Czerska, Kampanijô wadzëbëków, Bubliczki; ludowe prezentujące folklor innych regionów Polski: ukraińskie - Chutir z Gdańska, Kapela Horpyna z Olsztyna, Tempo z Bytowa; góralskie - Żywczanie i Pilsko z Żywca oraz Małe Regle z Poronina; z Małopolski - Łoniowiacy i Porębianie; z Wielkopolski - Żegocinianie i Kapela Ludowa z Żegocina; z Podlasia - Skowronki; z Kurpi - Kurpianka; Słowiańska

Dusza z Gdańska; z Podkarpacia - Kapela Ludowa Sokolanie.

Koncertowały również u nas zespoły polonijne: Jutrzenka z Białorusi, Polonez z Belgii oraz Błędowice z Zaolzia.

Organizatorami imprezy są: Centrum Sportu i Rekreacji w Lęborku oraz Lęborskie Stowarzyszenie św. Jakuba Apostoła. W prace organizacyjne włączają się zespoły folklorystyczne z Lęborka.

Patronat nad festiwalem co roku obejmują: Burmistrz Miasta Lęborka, Starosta Lęborski oraz Marszałek Województwa Pomorskiego.

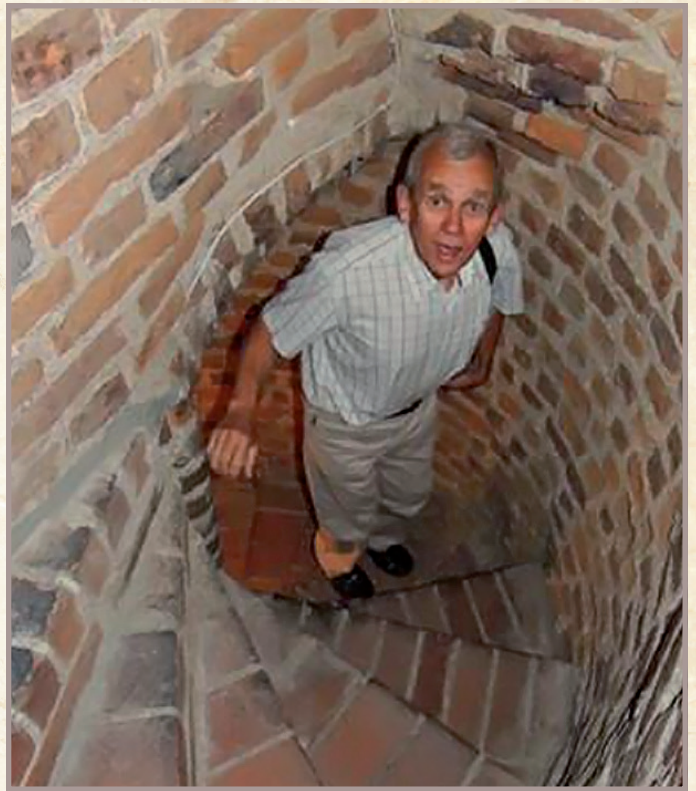
Koordynatorem festiwalu jest Regina Szczupaczyńska z Lęborskiego Stowarzyszenia św. Jakuba Apostoła.

Wystawy w wieży kościoła

Przeszłość i terażniejszość wplatają się w program Lęborskich Dni Jakubowych. Od pierwszych jarmarków atrakcją dla mieszkańców i turystów stały się wystawy organizowane w wieży kościoła św. Jakuba i pokazy rycerskie. Pierwsze wystawy organizowało Lęborskie Bractwo Historyczne. W 1998 roku, gdy ogłaszano św. Jakuba Patronem Miasta Lęborka, w wieży prezentowano archiwalia lęborskiego klasztoru oo. Franciszkanów. Tradycją pierwszych wystaw było, że otwierał je J.E. Biskup Pelpliński Jan Bernard Szłaga w towarzystwie proboszcza i gwardiana klasztoru i parafii. Atrakcją dla zwiedzających było i jest pokonanie wąskich schodów, które prowadzą do wieży. Dla wielu jest to pierwszy kontakt z historią lęborskiego kościoła. Wystawy tematycznie zmieniały się co roku i były organizowane wspólnie przez LBH i Muzeum.

Wielkim powodzeniem cieszyła się wystawa zorganizowana w lipcu 2003 roku. **Tematem był „Gotyki na Pomorzu”**. Ekspozowano m.in. świeczniki gotyckie, kielich z kościoła św. Jakuba w Lęborku, gotyckie okucia drzwiowe, zamki i klucze wypożyczone ze zbiorów Muzeum Narodowego w Gdańsku. Lęborscy muzealnicy i członkowie LBH starali się uatrakcyjnić tematycznie wystawy, stąd jej

ciekawe nazwy, zachęcające do odwiedzenia wieży np. „ Czary mary” (2007), „Tik-Tak” – historia zegarmistrzostwa (2008), „Co nam w duszy gra”, „Dawne instrumenty muzyczne” (2011), „Artefakty z prac archeologicznych prowadzonych w Lęborku” (2013), „Walka dobra ze złem” (2014) czy ubiegłoroczna wystawa zatytułowana „To co minęło, to co pozostało – lęborskie pamiątki z przełomu XIX i XX wieku”.

Wystawy na trwałe wpisały się w tradycję lęborskiego świętowania i są okazją do wejścia na wieżę, która przez pozostałą część roku nie jest udostępniana.

Wystawę w 2011 roku zobaczyło najwięcej osób, bo wielkim wydarzeniem był XIII Światowy Zjazd Kaszubów, który odbywał się właśnie w Lęborku.

Bieg Uliczny św. Jakuba

Pierwszy Bieg Uliczny św. Jakuba **odbył się w 1999 r.**, wzięło w nim udział 116 zawodników. Na metę pierwszy przybiegł Jan Białk. W kolejnym roku bieg miał charakter

rekreacyjny, a w latach 2001-2002 nie odbył się wcale. Od 2003 r. odbywa się na atestowanej trasie 10 000 m. W 2006 r. rekord trasy z czasem 29:37 ustanowił Kenijczyk Abel Kirui. Ten rekord dotychczas nie został pobity. Z roku na rok rośnie liczba uczestników biegu, w roku 2012 - 338 osób, a w 2013 - 431 osób. W 2017 r. bieg ukończyło 553 zawodników, z czego aż 159 z Łęborka.

Lęborskô Baszka

Lęborskô Baszka to turniej karciany, towarzyszący Lęborskim Dniom Jakubowym i odbywający się w Łęborku od 2010 roku. Gra typowa dla Kaszub, mająca nie tylko zwolenników wśród samych Kaszubów ale i osób zamieszkujących na Kaszubach i Pomorzu, powstała na Kaszubach w połowie XIX wieku. Kto raz się z nią zetknął, staje się jej graczem i fanem oraz propaguje ją tam, gdzie przebywa. I tak, za sprawą anonimowych ambasadorów, gra ta rozprzestrzeniła się na różne strony Polski, Europy, a nawet świata. Kiedy wolny czas spędzano w towarzystwie sąsiadów i znajomych, była dobrą formą jego urozmaicenia. Grano w nią również w drodze do pracy, podczas jazdy pociągiem. Grze tej zawsze towarzyszą wielkie emocje.

Organizatorem tej imprezy jest lęborskie koło Polskiego Stowarzyszenia „Baški”, któremu przewodzi prezes Mieczysław Kwidziński.

Międzynarodowy Złot Jakubów

Międzynarodowy Złot Jakubów na stałe wpisał się w program Lęborskich Dni Jakubowych. **W roku 2018 Złot Jakubów odbędzie się już po raz dwunasty.** Ideą przewodnią wydarzenia była chęć obchodzenia jednocześnie imienin przez wszystkich Jakubów mieszkających w Łęborku oraz na ten dzień przybywających do naszego miasta, na centralnym placu Łęborka. Łębork jest przecież miastem Jakuba. W złotych brali udział Jakubowie z: Polski, Danii, Czech, Francji, Niemiec. Najmłodszy Jakub, biorący udział

w złocie liczył 16 dni, a najstarszy 78 lat.

Każdego roku setki Jakubów rejestrują się w Kwaterze Złotu, aby otrzymać upominkowe gadzety oraz wziąć udział w losowaniu atrakcyjnych nagród. Od 2017 roku Jakubowie mogą rejestrować się elektronicznie poprzez wypełnienie formularza na stronie internetowej www.leborskiednijakubowe.pl (zakładka Złot Jakubów). Finał tegorocznego Złotu Jakubów odbędzie się 21 lipca 2018 o godzinie 19.00 na Placu Pokoju - scena główna. Tradycyjna rejestracja na Złot Jakubów będzie odbywać się w godzinach 9.00 – 17.00.

Lęborscy rzemieślnicy

Powstanie i rozwój lęborskiego rzemiosła wiąże się z datą 28 sierpnia 1945 roku, w którym to dniu powołany został do życia Cech Rzemiosł Różnych. Po wielu latach pracy, reform i zmian nazwy Cechu, dokładnie 20 lat temu, w 1998 roku, władze Powiatowego Cechu Rzemiosła i Przedsiębiorczości oraz władze Miasta doszły do porozumienia, aby połączyć swoje święta i wspólnie obchodzić tak ważne wydarzenie zarówno dla mieszkańców jak i dla rzemieślników. Lęborscy rzemieślnicy czynnie biorą udział w jarmarku, wystawiając stoiska i prezentując swoje wyroby. Uczestniczą w imprezach towarzyszących, między innymi angażują się w Bieg Uliczny św. Jakuba Ap. czy Złot Jakubów, jako uczestnicy i sponsorzy nagród. Piekarze natomiast fundują smakołyki w postaci

„Laski jakubowej”. Kulminacyjnym i najważniejszym momentem dla łębarskiego rzemiosła jest niedziela odpustowa. Rzemieślnicy uczestniczą we Mszy Odpustowej, podczas której modlą się za mieszkańców i rzemieślników, niosą dary, czytają teksty liturgiczne. Władze Cechu, niejednokrotnie składały Biskupowi podziękowania i kwiaty za modlitwę i błogosławieństwo.

Mszę poprzedza przemarsz do świątyni, w którym uczestniczą między innymi łębarscy rzemieślnicy z rodzinami, władze łębarskiego Cechu, władze Cechów z zaprzyjaźnionych miast: Bytowa, Słupska, Pucka, Wejherowa, Gdyni, Kołobrzegu, Koszalina wraz ze sztandarami tychże Cechów. **Dni Jakubowe są ważnym wydarzeniem w życiu łębarskiego Cechu**, nie tylko ze względu na święto, które obchodzimy, ale również ze względu na fakt, że goszcząc zaprzyjaźnione Cechy z innych miast, możemy zaprezentować Łębork z jak najlepszej strony.

Turnieje rycerskie

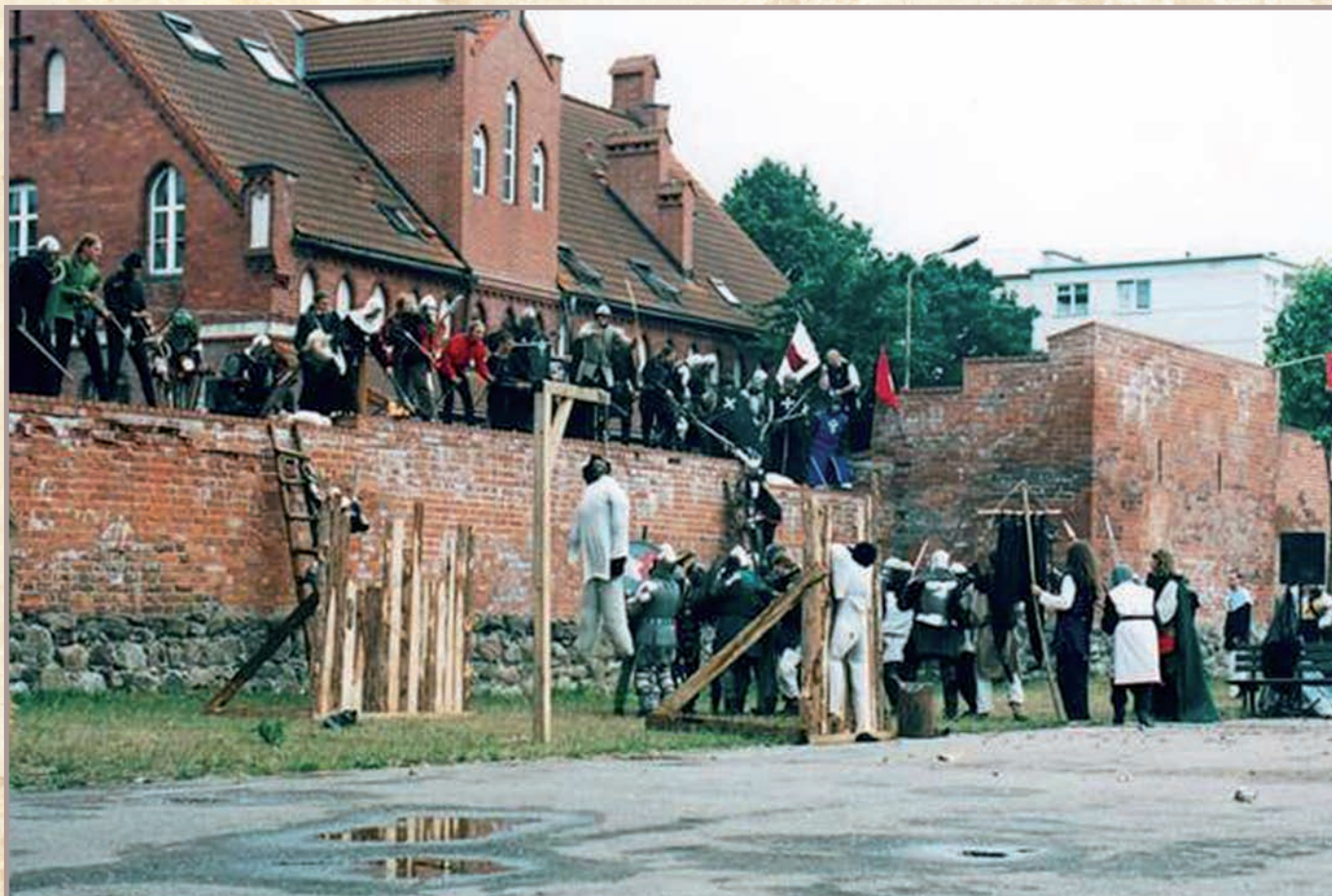
Atrakcją szczególnie dla najmłodszych są pokazy i turnieje rycerskie, organizowane od 2003 roku przez Bractwo Rycerskie Hufca Przedniego Wójtostwa Łębork.

Pomysłodawcą tych plenerowych przedstawień był niezjący już **Andrzej Barański „HAKO”**. Każdy turniej był wzbogacany o elementy mające przyciągnąć jak największą liczbę mieszkańców. Pierwsze turnieje odbywały się na boisku Szkoły Podstawowej nr 3. Na II Turnieju Rycerskim w 2004 roku pojawiły się bractwa rycerskie ze Słupska, Bytowa, Gdańska, a na VI już z głębi Polski – Głogowa i Świebodzina. Rywalizowano w trzech turniejach: łuczniczym, bojowym i inscenizacji, która była szczególnie widowiskowa i nawiązywała do szturm na mury miejskie Łęborka z 18 IX 1460 roku, kiedy to dowódca wojsk zaciężnych Zakonu Fritz v. Raveneck przez 6 dni oblegał miasto. Nie zapomniano o publiczności, dla której organizowane są konkursy (m.in. rzut przyborami kuchennymi do kukły czy kładka Robin Hooda).

Jak nakazywała średniowieczna tradycja, turnieje kończyła biesiada dla uczestników oraz zaproszonych gości. Szczególnie głośno było w 2011 roku, gdy w ramach Łębarskich Dni Jakubowych na boisku SP nr 3 zorganizowano pokaz historycznej artylerii. Formuła jarmarku wymaga nowych pomysłów, by przyciągnąć turystów. Z myślą o nich Marcin Ramczyk, namiestnik LBH zaproponował „Spacer z duchami Krzyżaków” (2014). Mieszkańcy i turyści przy blasku pochodni odbyli spacer wokół obwarowań miejskich. W trakcie tej nocnej wędrówki w ciekawy sposób opowiedziano historię miasta. Na tyle ciekawą, że podczas ubiegłorocznego święta miasta spacerujących z Marcinem i jego żoną było już znacznie więcej. Można tylko gratulować doskonałego pomysłu.

Lęborski Lew

Wyróżnienie Honorowe Rady Miejskiej w Lęborku „Lęborski Lew”, jest wyrazem najwyższego uznania i szacunku za wkład wniesiony w rozwój i promocję Miasta Lęborka. Może być nadane imiennie osobie fizycznej, osobie prawnej, a także organizacji społecznej, która położyła szczególne zasługi dla rozwoju i promocji Miasta Lęborka, a w szczególności w zakresie działalności społecznej, politycznej, gospodarczej, charytatywnej, naukowej, artystycznej, kulturalnej lub sportowej.

Wyróżnienie może być nadane tej samej osobie lub organizacji tylko jeden raz. Jest przyznawane od 1999 roku, kiedy to Rada Miejska w Lęborku w październiku podjęła stosowną uchwałę.

Wyróżnienie jest wręczane podczas uroczystej sesji, inaugurującej coroczne obchody Święta Miasta Lęborka. Wyróżniony staje się posiadaczem statuetki „Lęborski Lew”, która inspirowana jest herbem Lęborka.

W gronie wyróżnionych znajdują się: Stefan Fikus, bp Jan Bernard Szłaga, Ryszard Wenta, Zygfryd Klimek, Edmund Głombiewski, Krzysztof Grzesiak, Krzysztof Pruszek, Tomasz Sobisz, Anna Sobolewska, Fundacja Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, Farm Frites, Powiatowy Cech Rzemiosł Różnych w Lęborku, Oddział Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego w Lęborku, Komitet Terenowy Naczelnej Organizacji Technicznej w Lęborku, Lęborscy Franciszkanie, Lęborski Klub Przedsiębiorców, Związek Harcerstwa Polskiego w Lęborku.

Ożywienie ruchu pielgrzymkowego w duchu jakubowym

Ważnym owocem patronatu św. Jakuba Apostoła jest ożywienie średniowiecznego pielgrzymowania do grobu Patrona, znajdującego się w hiszpańskim Santiago de Compostela. W 2007 roku wytyczono i oznakowano muszlami ok. 120-kilometrową trasę Lęborskiej Drogi św. Jakuba z Sianowa przez Lębork, Łebę do Smołdzina.

Włączenie Lęborka w europejską sieć Camino nastąpiło w 2013 roku, gdy podczas Święta Patronalnego uroczystie otwarto Pomorską Drogę św. Jakuba, ponad 1.100 km szlaku prowadzącego przez cztery państwa - od litewskiej Kretynki przez rosyjski Kaliningrad, północną Polskę (Elbląg, Gdańsk, Lębork, Kołobrzeg, Szczecin, Świnoujście), niemiecką wyspę Uznam do Rostoku. Hiszpański odcinek Drogi św. Jakuba jest od 1993 roku wpisany na listę Światowego Dziedzictwa. Lista obiektów dziedzictwa kulturowego ludzkości prowadzona jest przez wyspecjalizowaną organizację ONZ - UNESCO.

Inicjatorami reaktywowania Drogi było środowisko lęborskie: Kapituła Pomorskiej Drogi św. Jakuba (przewodniczący Ryszard Wenta) oraz samorząd miasta

Lęborka. Pozyskano dofinansowanie w wysokości prawie 1,2 mln euro (ponad 5 mln zł) z Programu Współpracy Transgranicznej „Południowy Bałtyk” na międzynarodowy projekt, w którym uczestniczyło aż 10 partnerów z 3 państw (Litwa, Polska, Niemcy) oraz 5 organizacji wspierających (m.in. parafia św. Adalberta z Kaliningradu w Rosji).

Dzięki udanej, czteroletniej współpracy (przewodniczącą międzynarodowej Grupy Sterującej była Alicja Zajączkowska z samorządu miasta Lęborka), wykonano oznakowanie szlaku głównego i części alternatywnych na terenie Polski, częściowo na Litwie i w Niemczech, wydano mapy i przewodniki w 4 językach, założono stronę internetową www.re-create.pl, wykonano wzorcowe noclegownie, paszporty i pieczętki. Odbyły się liczne spotkania i konferencje, popularyzujące pielgrzymowanie jakubowe.

Obecnie indywidualni pielgrzymi - caminowicze - mogą korzystać z miejsc noclegowych w Domu Pielgrzyma przy lęborskim sanktuarium. Promocją Drogi, odnawianiem oznakowania oraz wspieraniem pielgrzymów zajmuje się zarówno samorząd Lęborka, jak też Lęborski Klub Przyjaciół Pomorskiej Drogi św. Jakuba, którego pracę animują Mirosław Marmaj i Tadeusz Krawczyk.

Wszyscy księża proboszczowie całego dekanatu lęborskiego poparli tę wspaniałą inicjatywę, aby to św. Jakub Apostoł, który już od wieków był szczególnie obecny w życiu społecznym Lęborka poprzez świątynię pod jego wezwaniem, został Patronem Lęborka.

Komunikat o pełnym poparciu tej inicjatywy, dołączony do wniosku Rady Miejskiej w Lęborku sprawił, że 22 czerwca 1998 roku Biskup Pelpliński Jan Bernard Szłaga wydał dekret ustanawiający św. Jakuba Apostoła Patronem Lęborka.

W związku z tym w parafiach Lęborka należy dzień św. Jakuba Apostoła obchodzić jako uroczystość, a to oznacza, że mamy 25 lipca uczestniczyć we mszy św., aby Patrona swego poprosić o opiekę i wstawiennictwo oraz dziękować, bo przecież widzimy, że ostatnio wiele dobrego dzieje się w Lęborku.

ks. dr Henryk Krenczkowski

w latach 1992 - 2018 proboszcz parafii NMP Królowej Polski w

latach 1998 - 2018 dziekan dekanatu lęborskiego

■ Dzień św. Jakub Apostoła to uroczystość w całym Lęborku, podczas której mamy prosić o opiekę oraz dziękować. Pan Bóg stwarzając człowieka daje jednocześnie każdemu człowiekowi Anioła Stróża, aby go chronił przed różnymi niebezpieczeństwami. Ludzie, nawiązując do tej Bożej idei, wybierają sobie różnych pomocników, opiekunów czy patronów, aby łatwiej i bezpieczniej mogli wypełniać swoje zadania czy wręcz powołanie, jakie otrzymujemy od Bożej Opatrzności. Poszczególne osoby otrzymują patronów na chrzcie św. czy wybierają sobie patrona z okazji bierzmowania.

Także różne wspólnoty, instytucje czy miejscowości pragną mieć patrona – opiekuna dla siebie. Takie pragnienie zrodziło się w naszym mieście w Lęborku. Stąd na początku 1998 roku proboszcz parafii św. Jakuba Apostoła, o. Wiesław Przybysz, rozpoczął zbieranie podpisów pod wnioskiem o nadanie naszemu miastu patronatu św. Jakuba Apostoła. Mieszkańcy Lęborka wyrażali akceptację dla tej inicjatywy, podpisując listy poparcia, by oddać pod opiekę duchową miasto i jego mieszkańców. Przychylne tej inicjatywie były również organizacje społeczne i stowarzyszenia.

■ Gdy w te lipcowe dni myślę o wydarzeniach związanych z życiem kościoła, na pierwszy plan nasuwają mi się coroczne uroczystości jakubowe, odbywające się w pięknym mieście na Kaszubach, jakim jest Lębork.

Jestem pewien (doświadczyłem tego często), że mieszkańcy tego miasta są dumni z historycznego faktu ustanowienia św. Jakuba Starszego Apostoła patronem Miasta Lęborka oraz z faktu, że franciszkańska lęborska świątynia została ustanowiona Diecezjalnym Sanktuarium św. Jakuba Apostoła.

Szczególna cześć, jaką odbiera św. Jakub Starszy w Lęborku, jest nie tylko tak wielką jak samo miasto, ale wiąże się również z rozwojem kultu Apostoła w naszym kraju.

Pamiętam, jaką radością dla parafian, mieszkańców Lęborka oraz okolic było wprowadzenie relikwii Świętego Jakuba Starszego do franciszkańskiego kościoła św. Jakuba Apostoła.

Ile radości przeżywaliśmy, gdy dotarła do nas informacja, że J.E. Biskup Bernard Szłaga ustanowił franciszkański kościół Diecezjalnym Sanktuarium św. Jakuba Starszego.

W ten sposób świątynia oraz samo miasto stało się ważnym ośrodkiem pielgrzymkowym na szlaku „Pomorska Droga Jakubowa”.

Wielu mieszkańców miasta często wspomina także wcześniejsze wydarzenie, jakim było ustanowienie na wniosek Rady Miejskiej w Lęborku św. Jakuba Apostoła Patronem Miasta. Dokonał tego w roku 1998 r. Biskup Pelpliński ks. prof. dr hab. Jan Bernard Szlaga

To przecież już od początków Lęborka rozwijał się tutaj kult Świętego Jakuba Starszego Apostoła.

Św. Jakub Apostoł to przede wszystkim świadek Chrystusa. Mają nimi być kapłani, zakonnicy, ale także wszyscy chrześcijanie.

To wielka radość dla franciszkanów, posługujących już tyle lat w lęborskiej świątyni. Począwszy od 1945 r., mogą być świadkami, że służba Bogu i ludziom, na miarę możliwości i sił, przynosi obfite owoce.

Życzę, aby ten jubileuszowy odpust i jarmark jakubowy, był błogosławionym czasem dziękczynienia za tak wielki Dar Patrona Miasta.

o. Piotr Pawlik

proboszcz parafii św. Jakuba Ap. w latach 2004-2012

obecnie posługujący w klasztorze i parafii w Brnie

■ Ustanowienie św. Jakuba Apostoła Patronem Lęborka jest, według mnie, jednym z przełomowych wydarzeń w życiu miasta. Jesteśmy świadkami kolejnych znamienitych owoców tego patronatu. W dużej mierze są one duchowe: budowanie miejskiej wspólnoty, zwłaszcza nawiązywanie dobrych relacji w obrębie trójnego partnerów samorządowych, kościelnych i społecznych, pomiędzy parafiami a zwłaszcza między mieszkańcami, którzy korzystają i często współtworzą bogatą paletę wydarzeń jakubowych.

Poznanie Patrona i jego pielgrzymiego - misyjnego przesłania inspiruje do otwartości na innych ludzi i szacunku do innych kultur, dostrzegania ich piękna i bogactwa – skłania do budowania jedności w różnorodności, czego wyrazem są np. Międzynarodowe Spotkania z Muzyką Regionów lub nabożeństwa ekumeniczne oraz partnerstwa Lęborka

z innymi miastami europejskimi.

Ważne są również owoce materialne/namacalne dwudziestu lat patronatu. Mamy sanktuarium św. Jakuba Ap. z jego relikwiami, Lęborskie Stowarzyszenie św. Jakuba i Bractwo Jakubowe. Stworzyliśmy podwaliny do pielgrzymowania jakubowego, którego zwieńczeniem jest Santiago de Compostela. Lębork wraz z obszarem nad południowym Bałtykiem, od Kretyngi na Litwie do Świnoujścia, po pięciu wiekach ponownie został włączony w europejską sieć Camino. Tworzone są miejsca noclegowe dla pielgrzymów.

Cieszy i zobowiązuje do angażowania się fakt, że dzięki Patronowi Lębork i lęborzanie (również ja) mają coraz więcej przyjaciół w różnych regionach Polski oraz Europy.

Ryszard Wenta

1995 - 2001 - przewodniczący Społecznego Komitetu

Organizacyjnego Jarmarku Odpustowego, 2008 - przewodniczący

Kapituły Pomorskiej Drogi św. Jakuba.

■ W lipcu 2012 r. rozpocząłem pracę w Lęborku. Pierwszy mój odpust Św. Jakuba Ap. przeżywałem jeszcze z moim poprzednikiem o. Piotrem. Uczyłem się, wszystko było nowością. Także św. Jakub Apostoł. Brzmi to trochę radośnie: Nowy św. Jakub, jaki Nowy? Ale ja też potrzebowałem i potrzebuję swojego „camina”. Św. Jakub wychodził swoje świadectwo wiary, nie bał się umierania dla Jezusa. Poznaję Go i uczę się od Niego. Bo Patron przyjęty do serca pomaga być blisko Boga. Dziś, w lipcu 2018 r. wraz z Wami dziękuję za św. Jakuba Ap., za wszystkie Osoby, które Go poznają i miłują; i proszę św. Jakuba – abym szedł do Santiago niebieskiego. Amen.

o. Roman Ziola

proboszcz parafii św. Jakuba Ap. od roku 2012

wybiierz **Lębork**.pl

Wydawca: Urząd Miejski w Lęborku.

Redakcja: Lęborskie Stowarzyszenie
św. Jakuba Apostoła.

Foto: Urząd Miejski w Lęborku,
Parafia Św. Jakuba Ap., Zygfryd Klimek,
Stanisław Wiśniewski, Piotr Deyna,
Andrzej Dąbek.

Skład i druk: Agencja Reklamowa MiroArt.